

NAIA

Jugant amb les emocions

Josep Vicent Frechina

Naia és una de les darreres incorporacions a la fructífera escena musical del País Valencià. Ubicats musicalment al bell mig del triangle format pel folk, la cançó d'autor i el pop, es presenten en societat amb un magnífic primer disc —Joc d'emocions (Temps Récord, 2009)—, on se'ns mostren com una formació amb un lúcid relat musical, amarada de sentit i sensibilitat pels quatre costats. Ells mateixos ens expliquen el secret de tot plegat.

La logística del grup sembla ben complicada amb els membres repartits per tot el territori valencià. Com aconseguireu juntar-vos per fundar Naia?

El grup es va anar formant pas a pas, molt lentament. Inicialment la idea és iniciativa de Josep Alemany i Maria Estrada, que ja eren amics, i que juntament amb Sam Baixauli passen a construir la formació primitiva del que en un futur es convertiria en Naia. Fruit de les necessitats de les primeres composicions es contacta amb Marc Torner, Alfons Ramírez i José Almudéver, i el projecte comença a consolidar-se. Tot i ser d'arreu del territori del País Valencià —actualment el grup el formem gent d'Alcàsser, Xàbia, Castelló de la Ribera, Atzeneta del Maestrat i el Cabanyal— el fet que tots estudiem o treballem a València i àrea metropolitana d'aquesta, facilita molt les coses i fa que la distància dels nostres pobles d'origen es reduïska al no res. És, per tant, aquest vincle amb la gran ciutat el que ha permés coordinar-nos.

Feu una proposta de cançó d'autor molt allunyada dels estereotips del gènere, amb una

clara decantació cap al folk però sense menystenir influències del pop. Com heu arribat a confegir aquest univers sonor?

El grup sempre ha tingut una clara tendència cap als sons de la música de transmissió oral i la cançó d'autor, però mai ens hem tancat a res, mai hem tingut cap camí clarament marcat. Hem anat creant i ens ha sigut inevitable que cadascú dels membres aportara el seu toc personal, els seus gustos. I per a gustos, el nostre grup té molta varietat. De fet, al mateix temps que hem anat coneixent-nos i formant-nos, hem anat també coneixent propostes musicals diverses que cada membre aconsellava escoltar a la resta del grup. Això ens ha fet créixer i ha ampliat el nostre camp visual a l'hora de compondre una determinada cançó, dotant-nos de més recursos i possibilitats.

Malgrat postular-vos com a grup de cançó d'autor, interpreteu alguns temes tradicionals —«Cançons de ses illes», «Cant de batre», «Seren»— que, en la seqüenciació del disc, formen un *continuum*...

Sí. Amb la intenció de reforçar i marcar aquest vessant del grup. Una de les coses que més ens agrada és transportar temes tradicionals al nostre terreny i dotar-los d'aquelles textures musicals que ens són possibles pel tipus de formació que tenim, pel que fa a possibilitats d'instrumentació. Així a «Cançons de ses illes» on apareixen bàsicament diferents cants de sim-bomba, nosaltres hem tret aquest instrument bàsic i probablement

l'essència d'aquestes cançons, per adaptar-lo al nostre terreny i així obrir nous camins a un gènere cada vegada més atractiu per a tots, el tradicional. A «Seren» hem introduït ritmes que res tenen a vore en el nostre codi tradicional, per donar noves eixides a cançons que si que ens resulten familiars a tots i totes. És per això que podem trobar un *reggae* a l'inici d'aquest tema, fruit també d'aquesta experimentació i combinació de gustos i referències que es dona al nostre grup, com ja hem comentat adés.

Mirant la configuració instrumental del grup que enregistra el disc, constatem que la secció rítmica té una pes considerable (tres dels cinc membres). Doneu tanta importància al discurs rítmic de les cançons?

El fet que tres membres del grup s'ocupen de la secció rítmica va començar sent un fet casual, però a mesura que les cançons han anat creixent, aquest aspecte ha anat cobrant una gran importància, que es fa molt evident i caracteritza al nostre disc. Així trobem temes com «Sorra fina» o «Joc d'emocions», a més del ja anomenat abans «Cançons de ses illes» on el discurs rítmic juga un paper bastant protagonista.

Tot i aquesta puntualització en aquestes cançons concretes, al llarg del disc les línies de baix estan presents contínuament i les bases marcades per la percussió doten d'una gran força a la nostra proposta. És un altre fet que caracteritza el nostre treball i sense el qual aquest projecte no tindria el mateix sentit. Una bona prova d'això és que actualment i per les noves

incorporacions arran de la gravació del disc, la secció rítmica ja no està en majoria numèricament parlant, però el seu paper continua sent d'una vital importància, i fins i tot, s'ha reforçat amb puntuals aportacions de percussió menor.

A nivell de textos es veu una clara tendència a les reivindicacions ecològiques i a la reflexió existencial...

Les lletres sorgeixen de les vivències personals dels membres del grup. La música per a nosaltres és un mitjà, una eina més d'expressió i comunicació amb la resta. I per tant no és d'estranyar que apareguen reivindicacions ecològiques a un país on la natura pateix tantes agressions diàriament i on no es té massa en compte l'immens valor d'aquesta. Pel que fa a les reflexions existencials, quan una determinada persona escriu o posa música a una lletra, és inevitable moltes vegades fugir d'aquestes. Som persones, i com a tals, expressem sentiments i experiències per eixa necessitat de comunicació i relació amb els demés que tenim. De vegades consultes amb el coixí o la paret d'enfront, d'altres, fas una cançó. Mira! Aquest seria un bon tema a tractar en properes lletres!

Heu musicat poemes de Vicent Andrés Estellés, Marc Granell i Ramon Guillem. En base a quin criteri heu fet la selecció de poemes i de poemes?

Tots ells són poemes valencians que hem triat per la proximitat que sentim, tant a nivell literari com a nivell geogràfic, i en alguns casos també a nivell personal. És un fet recíproc. Sentim l'obligació i el compromís d'obrir nous mitjans de difusió i expressió per a aquestes persones i els seus textos. És una manera més d'apropar la poesia i els nostres poemes a la gent més jove, a la gent que ens escolta. I a més, aconseguim així lletres que expressen el que nosaltres sentim d'una manera que a nosaltres ens seria difícil reflectir. I la selecció de poemes va en aquesta línia. Textos amb els quals ens hem sentit identificats per les nostres experiències i vivències del dia a dia.

En «Vora el barranc del Carrai-xet» sobta el contrast entre el contingut dramàtic de la lletra i la música pop amb què la can-teu. És pretés aquest contrast?

La història del nostre poble, del nostre país, ha estat malauradament dramàtica. I per tant, molts textos i reflexions que fan referència a

aquesta, reflecteixen un missatge tràgic, dolorós. Les víctimes del franquisme continuen patint una falta de respecte absolut per part de la majoria de la classe política i un bon grapat de la resta de la societat. Aquest fet ens provoca una gran ràbia i impotència. Tot i això, i malgrat el contingut dramàtic de la lletra de la cançó, s'obri una porta a l'esperança quan s'afirma que «...pujarà el Sol a les murades i mirarem tota la terra alliberada, intensa i nostra...». Som dels que pensem que una de les claus per la qual el nostre poble continua viu, és per la capacitat de mantindre els somriures i les ganes de viure, resistir i crear que tenim. Ja se sap, vivim en un continu joc d'emocions on «fins i tots en els pitjors moments se'ns escapen els somriures». I és per això que li hem donat una melodia tan alegre, ja que ens fa creure en l'esperança que tot això puga canviar algun dia. No podem estar lamentant-nos contínuament, hem de seguir lluitant alegrement i amb esperances. Creguem que és el millor homenatge que ens podem fer, a nosaltres i a totes i tots els que al llarg del temps han treballat i lluitat per la llibertat del nostre poble. Si això és fa sense oblidar tot el rerefons històric, tota la ràbia continguda, pensem que és el més positiu per a algun dia arribar a ser lliures plenament.

Com percebeu la rebuda del disc per part de crítica i públic?

Fins ara està tenint, pensem, una bona acollida. Tot i ser el nostre primer disc, la gent comença a conèixer-nos i alguns, fins i tot, ens reben amb la sorpresa de que un grup de gent jove haja escollit l'estil de música que treballem. Comencem a tindre una seguida en els concerts, i aquest fet ens fa pensar que agrada allò que fem. Això sí, som conscients que tenim un camí molt llarg per davant, que tenim moltes mancances a tots els nivells, però vivim amb la convicció i la força de que aquest fet ens farà créixer i caminar per aquells indrets musicals que nosaltres triem.